

Radomir Mićunović

НЕБОСЛОВИ НАШЕ ЗЕМЉАКИЊЕ

Емилија Живојиновић: „Срмозови неба“ (Свет књиге Београд, Удружење књижевника Крагујевца, 2018.)

Прихватих улогу препоручитеља, али не и учитеља, јер Емилија Живојиновић је одавно изучила списатељско знање и вештину, судећи по новом рукопису, мада јој је ово тек друга збирка. Претходна се звала „Ђурлик из недара“ и објављена је 2013. у издању Удружења писаца Крагујевца и Света књиге из Београда.

О њој сам најпре сазнао на једном песничком конкурсу на тему љубља и родољубља, где је учествовала под шифром, када сам у жирију, са својим студентским и књижевним колегом Љубивојем Ршумовићем одлучио да организатору предложим увођење специјалне награде, како бисмо на достојанствен начин обележили стихове дотичне о стрељаним словачким војницима који у Првом светском рату нису хтели да пуцају у недужне Србе па су и сами били стрељани и зато су на крагујевачком гробљу добили споменик. Рекосмо да је патриотизам бранити своју земљу од окупатора, а виши ступањ хуманости је бранити туђу земљу од неправде и страхоте.

Ауторка чије име смо накнадно открили наставила је, у том тону и убеђењу, да исписује мирнодопске и антиратне песме, не заборављајући подвижнике из Тренчина, са којим се њен град спријатељио, али је томе додала спектар

тема којима своје строфе окреће против катастрофе сваке врсте. Тако је, недавно, добила сребрни Карађорђев знамен за родољубивост песме „Троимена жена премудра“ посвећене кнегињи Милици, која се у новој збирци нашла, поред осталих, на осамдесетак страна. Испуњавајући свето тројство етике, естетике и етника, што ће рећи сензуалног, интелектуалног и душевног чина и чињења, спајајући видност и видовитост, са видајућим, песникиња заправо испуњава свој дуг. Називи циклуса (Зелене тишине љубави, Безумна утрка, Пролазе светови, Чворови обмане, Сазреле светlostи) и наслови нумера, довольно говоре о порукама и врлинама те објаве.

Поред афирмавативних казивања, делује збирка и опомињуће. *Суноврат нам прети и нова голгота*, стоји на једном месту. Све реалније звучи у време глобализације и дигитализације исказ: *Колико самоће у мнозини*. Преплићу се мук и мука, често. Старост стиже, а младости све мање. Остаје само да убедимо себе и друге, да ће *Благост праштања да исцели Планету*.

О алхемији стиха, која се спомиње уз Бранка Мильковића и друге јунаке овог песмотвора, један песник и доктор медицине је својевремено изјавио да реч је лек, што се доказује сваким новим оглашавањем истинских стваралаца.

Свој текст подршке Живојиновићки насловио сам речју НЕБОСЛОВИ наше земљакиње, јер су јој стихови стварно на завидној висини која подразумева и сунце и облаке, временске и животне промене, сумраке и освите. У средишту пажње и доживљаја су повазда и природа људског рода, описи и прописи, субјективно и објективно, лично и друштвено, историјско и свевремено. Од греха праисконског до данашњих дана. Са космосом и тајнама безмерним.

Поред нове захвалности словенској браћи, ту је и већ споменута песма о Лазаревој суђеници, и низ других задивљујућих и трајних, лирских и епских записа. А извора инспирација било је и биће, од предака до савременика, јер на овим просторима, огледају се, и смењују, силе добра и зла. Крајем прошлог века и миленијума, агресија на Србију исказана је, на пример, циничном синтагмом о вајном милосредном анђелу, убилачких намера и катастрофалних последица. Чак ни такви злочини против наше напађене земље не убијају смисао за лепоту и веру у духовност наше земљакиње.

Као што је некад Јефимија везла бесмртном кнезу посвету, тако Емилија сада ниже своје версе, изводећи нове речи, када јој се учини да су стари термини

потрошени. Иначе, обогаћивање језика и говора је ретка и утолико вреднија особина која може да збуни и фасцинира и саме лексикографе, па није чудно што смо и ми, као њене старије колеге и поштоваоци, били тиме затечени.

Она не хули и не скрнави. Верује и заслужује да јој се верује. Не заборављајући близње, у првом реду, брине о човеку и човечанству, уопште. Полазећи од тога да *Жена одувек чека своје време*, уверена је и уверава нас да се чекање исплати. И да растајању следи састајање. Као што мостови држе обале, тако пружене руке повезују свет. Није, дакле, узалудно *временати*. Од изрона до *уточишта* су и *некрет и невид*. Али су ту, исто тако, и док је *Васељена цела над земним међама*, преци који потомцима расплићу *Чворове обмане*, тражећи и бранећи *Станишта*.

Спомињу се, дакако, и *Сеобари* јер су нам деобе и сеобе суђене од вајкада, па нам је *Звездарење* спас, да нас *Теснаци раскола* не пониште. Умножавање времена плод је креативне имагинације, а *Човек без вере себи је тамница*. И тако, *Чекајући Космичку правду*, уз *Несите авети*, није могло ни без *Косовске запевке*. Притом не пропушта да каже како је ово *Век подвала*.

Срећом, *Празник певања* код ње и њој сличних представљају *Огледало живота и Жар љубави*. Подразумевајући у свему томе *Чар узлета и Ризик падања*. Признаће наша књижевница, *Трагом наслеђа* (и пренаталних питања) следеће: *Видикујем без пророчног дара*, односно *Тражим допир својих граница*, али не одустаје да испитује себе, свој простор и време. Ова дама од пера је зачудним даром сложила слободан стих и римоване ретке, делећи често дванаестерац на два шестерца, обнављајући десетерце, повремено уносећи неке своје новости и специјалитете, тако да и са те формалне стране, прати и допуњује тематске и садржајне учинке. Променом ритма избегава монотонију.

Уосталом кованицом СРМОЗОВИ је млађа колегиница отворила збирку, стављајући нам до знања да то није обично и рутинско стиховање већ ексклузивна исповест некога ко има и зна шта да каже, у име своје, свог рода и народа. Без претеривања, осећам част и задовољство што сам се упознао са понуђеним срцозбором и умописом ове своје/врсне крагујевачке и српске поетесе. И да је подржим у настојању да нађе своје што достојније место под сунцем. Признајем да је моја рецензија неконвенцијална, али таква је и материја којом се, овде и сада, бавим.

За крај бих још рекао: као што препоручена писма сигурније доспевају у руке примаоца, тако ће, верујем, и ова моја искрена, а надам се и стручна, препорука учинити да рукопис песникиње Емилије Живојиновић нађе на разумевање и прихват могућег издавача, а самим тим и бројних, пробраних читалаца. А пролеће је као измишљено годишње доба, да њени суптилни и свежи импулси / искази угледају светлост дана.

15.12.2018.g.

PR
DIOGEN pro kultura
<http://www.diogenpro.com>